EUROPESE
COMMISSIE

HOGE VERTEGENWOORDIGER
VAN DE UNIE VOOR
BUITENLANDSE ZAKEN
EN VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 3.5.2024
JOIN(2024) 15 final/2 -
DOWNGRADED ON 19.8.2024

2024/0109 (NLE)

Gezamenlijk voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren

TOELICHTING

2024/0109 (NLE)

Gezamenlijk voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 215,

Gezien Besluit (GBVB) 2024/746 van de Raad van 23 februari 2024 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB van de Raad betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren,

Gezien het gezamenlijke voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 31 juli 2014 heeft de Raad Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, vastgesteld.

(2) Verordening (EU) nr. 833/2014 geeft uitvoering aan bepaalde bij Besluit 2014/512/GBVB van de Raad vastgestelde maatregelen.

(3) Op XXX heeft de Raad Besluit (GBVB) 2024/XXX tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB vastgesteld.

(4) In zijn conclusies van 24 februari 2022 veroordeelde de Europese Raad de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne in de krachtigste bewoordingen. De onwettige militaire acties van Rusland vormen een flagrante schending van het internationaal recht en van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en ondermijnen de Europese en mondiale veiligheid en stabiliteit. De Europese Raad riep op tot de dringende voorbereiding en aanneming van een nieuw pakket individuele en economische sancties. De Europese Raad riep Rusland en door Rusland gesteunde gewapende formaties op hun desinformatiecampagne stop te zetten.

(5) In zijn conclusies van 10 mei 2021 onderstreepte de Raad dat de weerbaarheid van de Unie en de lidstaten en hun vermogen om hybride dreigingen, ook desinformatie, te bestrijden, verder moeten worden versterkt, om ervoor te zorgen dat bestaande en mogelijke nieuwe instrumenten voor de bestrijding van hybride dreigingen op het niveau van de Unie en de lidstaten op gecoördineerde en geïntegreerde wijze worden gebruikt, en dat verder onderzoek moet worden gedaan naar mogelijke reacties op het gebied van hybride dreigingen, onder meer op buitenlandse inmenging en beïnvloeding; dit kan gaan om preventieve maatregelen of het opleggen van kosten aan vijandige overheids- en niet-overheidsactoren.

(6) In zijn conclusies van 21 en 22 maart 2024 herhaalde de Europese Raad dat de Unie achter de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne

binnen zijn internationaal erkende grenzen staat, alsook achter zijn inherente recht op zelfverdediging tegen de Russische agressie. Hij riep ook op tot verdere stappen om Ruslands capaciteit om zijn aanvalsoorlog te voeren, verder te verzwakken, onder meer door de sancties aan te scherpen.

(7) De Russische Federatie voert een systematische internationale campagne waarbij de media worden gemanipuleerd en feiten verdraaid om haar strategie van destabilisering van haar buurlanden, en van de Unie en de lidstaten van de Unie te ondersteunen. De propaganda richt zich met name herhaaldelijk en consequent op Europese politieke partijen, met name tijdens verkiezingsperioden, alsook tegen het maatschappelijk middenveld, asielzoekers, Russische etnische minderheden, genderminderheden, en de werking van democratische instellingen in de Unie en haar lidstaten.

(8) Om de agressie tegen Oekraïne te rechtvaardigen en te ondersteunen verspreidt de Russische Federatie voortdurend en gecoördineerd propaganda die is gericht op het maatschappelijk middenveld in de Unie en de buurlanden, waarbij de feiten ernstig worden verdraaid en gemanipuleerd.

(9) Die propaganda wordt verspreid via een aantal mediakanalen die onder permanente directe of indirecte controle staan van de leiding van de Russische Federatie. Dergelijke acties vormen een aanzienlijke en rechtstreekse bedreiging voor de openbare orde en veiligheid van de Unie.

(10) Die mediakanalen zijn essentieel en instrumenteel om de agressie tegen Oekraïne aan te wakkeren en te ondersteunen, en om de buurlanden van Oekraïne te destabiliseren.

(11) Gezien de ernst van de situatie en in antwoord op de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, moeten, in overeenstemming met de fundamentele rechten en vrijheden die in het Handvest van de grondrechten zijn erkend, met name het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie van artikel 11, de uitzendingen van nog eens een aantal mediakanalen in de Unie of gericht tegen de Unie dringend worden geschorst. Deze maatregelen moeten worden gehandhaafd totdat de agressie tegen Oekraïne is beëindigd en totdat de Russische Federatie en de daarmee verbonden mediakanalen ophouden met propaganda tegen de Unie en haar lidstaten.

(12) In overeenstemming met de fundamentele rechten en vrijheden die in het Handvest van de grondrechten zijn erkend, met name het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie, de vrijheid van ondernemerschap en het recht op eigendom zoals erkend in artikelen 11, 16 en 17 ervan, beletten deze maatregelen die mediakanalen en hun personeel niet om in de Unie andere activiteiten uit te oefenen dan uitzendingen, zoals onderzoek en interviews. Meer in het bijzonder wijzigen die maatregelen niets aan de verplichting tot het naleven van de rechten, vrijheden en beginselen bedoeld in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met inbegrip van het Handvest van de grondrechten, en in de grondwetten van de lidstaten, binnen het respectieve toepassingsgebied daarvan.

(13) Teneinde de samenhang met de procedure van Besluit 2014/512/GBVB voor de schorsing van uitzendvergunningen te waarborgen, moet de Raad uitvoeringsbevoegdheden uitoefenen om, na onderzoek van de respectieve gevallen, te besluiten of de beperkende maatregelen op de in Verordening (EU) nr. 833/2014 vermelde datum van toepassing zullen worden ten aanzien van verscheidene in bijlage XV bij Verordening (EU) nr. 833/2014 vermelde entiteiten.

(14) Die maatregelen vallen onder het toepassingsgebied van het Verdrag en derhalve is regelgeving op het niveau van de Unie noodzakelijk voor de uitvoering ervan, met name om te garanderen dat zij in alle lidstaten uniform worden toegepast.

(15) Verordening (EU) nr. 833/2014 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage XV wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening. Dit punt is op een of meer van de in de bijlage bij deze verordening vermelde entiteiten van toepassing met ingang van [*insert appropriate date bearing in mind pre-notification*] en op voorwaarde dat de Raad, na de respectieve gevallen te hebben onderzocht, daartoe bij uitvoeringshandeling besluit.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de [...] dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter